
BOŽANSTVA IN DRUGI MITOLOŠKI LIKI (2)

Pravila v tem poglavju se nanašajo na božanstva in druge mitološke like, ki so poimenovani z lastnimi imeni. V normativni bazi podatkov jih obravnavamo kot fizične osebe.

Skupine mitoloških likov, za katere se uporabljajo vrstna imena, npr. duhovi, morske deklice, psoglavci, troli, vile, zmaji ipd., obravnavamo kot občna imena.

Pri določanju imen grških in rimskih božanstev in drugih mitoloških likov uporabljamo referenčni deli *Antična mitologija* in *Kdo je kdo v antiki* (deli imata prednost pred slovenskim pravopisom in drugimi referenčnimi viri). Na osnovi teh virov določimo med drugim, ali bomo ime posamezne skupine grških ali rimskih mitoloških likov obravnavali kot ime fizične osebe (ime je navedeno kot lastno ime) ali kot občno ime (ime je navedeno kot vrstno ime).

Opisani so naslednji primeri:

- božanstva (splošno)
- božanstva, ki so skupna dvema verstvom
- drugi mitološki liki

---

1 BOŽANSTVA

Kot božanstva obravnavamo bogove in boginje različnih verstev. Razlikujemo:

- božanstva (splošno)
- božanstva, ki so skupna dvema verstvom

1.1 Božanstva (splošno)

1.1.1 Oblikovanje normativnih zapisov

V nadaljevanju so podana pravila za oblikovanje normativnih zapisov za bogove in boginje različnih verstev.

1.1.1.1 Normativna točka dostopa

Prednostno ime, jezik in obliko imena izmišljenih likov določimo na način, kot je opisan v poglavju *Osebe*, točka *1 Osebe (splošno)*. Za določanje imen grških in rimskih božanstev glej tudi pojasnila v uvodu poglavja.

Normativne točke dostopa so lahko za enega ali več bogov ali boginj.

1.1.1.1.1 Normativna točka dostopa za eno božanstvo

Imenu božanstva dodamo, ne glede na spol, kvalifikator v obliki [*pridevnik iz imena civilizacije, staroveške države, religije ali etnične pripadnosti*] božanstvo.

Marduk, babilonsko božanstvo	
NI	Amar-utuk <sumerščina> (babilonski bog)
Ra, egipčansko božanstvo	
NI	Re, egipčansko božanstvo (egipčanski bog)
Ahura Mazda, zaratustrsko božanstvo	
	(staroiranski bog)
Quetzalcoatl, azteško božanstvo	
NI	Ketsalkoatl <nahuatl>
NI	Kecalkoatl <slovenščina> (azteški bog)
Vesna, slovansko božanstvo	
	(slovanska boginja)

1.1.1.1.2 Normativna točka dostopa za dve ali več božanstev

Imenu božanstev dodamo, ne glede na spol, kvalifikator v obliki [*pridevnik iz imena civilizacije, staroveške države, religije ali etnične pripadnosti*] božanstvi ali [*pridevnik iz imena civilizacije, staroveške države, religije ali etnične pripadnosti*] božanstva.

Ašvina, vedski božanstvi	
	(vedska bogova)
Furije, rimska božanstva	
NI:	Dirae, rimska božanstva <slovenščina>
NI:	Dire, rimska božanstva <latinščina>
NI:	Furiae, rimska božanstva <latinščina> (rimske boginje)

Opomba: Grška in rimska imena za skupine nižjih božanstev, kot so npr. favni, kiklopi, nimfe, penati, obravnavamo kot občna imena.

1.1.1.2 Variantne točke dostopa

Dodamo variantne točke dostopa za oblike imena, ki jih nismo izbrali kot prednostno ime, vključno z oblikami imena v drugih jezikih.

1.1.1.3 Povezave

Vzpostavimo povezavo s širšim izrazom v obliki [*pridevnik iz imena civilizacije, (staroveške) države, širšega zemljepisnega območja, religije ali etnične pripadnosti*] bogovi ali [*pridevnik iz imena civilizacije, (staroveške) države, širšega zemljepisnega območja, religije ali etnične pripadnosti*] boginje.

Ištar, semitsko božanstvo

ŠI Semitske boginje

Odin, nordijsko božanstvo

ŠI Nordijski bogovi

1.1.1.4 Opombe

Dodamo kratko informativno opombo.

Perun, slovansko božanstvo

Slovanski bog, stvarnik groma in bliska, gospodar vesoljstva; pri vzhodnih Slovanih vrhovni bog.

2.1.1 Razvrščanje po področjih

Dodamo ustrezne vrstilce UDK.

Afrodita, grško božanstvo

UDK 2 - verstva

UDK 94(3) - zgodovina staroveškega sveta
(božanstvo staroveškega verstva)

Maitreja, budistično božanstvo

UDK 2 - verstva

(božanstvo obstoječega verstva)

Moloh, semitsko božanstvo

UDK 2 - verstva

UDK 39 - etnologija; folklor; etnične skupine

UDK 94(3) - zgodovina staroveškega sveta
(božanstvo staroveškega verstva, skupno skupini ljudstev)

1.2 Božanstva, ki so skupna dvema verstvoma

Nekatera božanstva so skupna dvema verstvoma (lahko tudi več verstvom). Pri tem se lahko za isto božanstvo v posameznih verstvih uporabljajo različna imena.

1.2.1 Oblikovanje normativnega zapisa

Za božanstva, ki so skupna najmanj dvema verstvoma, oblikujemo ločene normativne zapise.

1.2.1.1 *Normativna točka dostopa*

Ločimo naslednja primera:

1.2.1.1.1 Ime božanstva se razlikuje.

Določimo dve ali več normativnih točk dostopa, ki ustrezajo imenu božanstva znotraj posameznega verstva.

<p>Zevs, grško božanstvo</p> <p>Jupiter, rimsko božanstvo</p>

1.2.1.1.2 Ime božanstva se ne razlikuje.

Določimo dve ali več normativnih točk dostopa z isto obliko imena, ki ji dodamo kvalifikator v obliki [*pridevnik iz imena civilizacije, staroveške države, religije ali etnične pripadnosti*] božanstvo.

<p>Mitra, vedsko božanstvo</p> <p>Mitra, zaratustrsko božanstvo <i>NI</i> Mithra, zaratustrsko božanstvo <avestski jezik></p>
--

1.2.1.2 *Povezave*

Med dvema ali več normativnimi točkami dostopa za isto božanstvo, ki se pojavlja v različnih verstvih, vzpostavimo povezavo s sorodnim izrazom za božanstvo v drugem verstvu.

<p>Pan, grško božanstvo <i>ŠI</i> Grški bogovi <i>SI</i> Favn, rimsko božanstvo</p> <p>Favn, rimsko božanstvo <i>ŠI</i> Rimski bogovi <i>SI</i> Pan, grško božanstvo</p>
--

---

2 DRUGI MITOLOŠKI LIKI

Med druge mitološke like spadajo mitološke osebe in druga nadnaravna bitja (živali, polljudje, pošasti ipd.) iz religioznih mitov.

2.1 Oblikovanje normativnih zapisov

2.1.1 *Normativna točka dostopa*

Prednostno ime, jezik in obliko imena izmišljenih likov določimo na način, kot je opisan v poglavju *Osebe*, točka *1 Osebe (splošno)*. Za določanje imen grških in rimskih božanstev glej tudi pojasnila v uvodu poglavja.

Normativne točke dostopa so lahko za eno ali več mitoloških oseb ali bitij.

2.1.1.1 Normativna točka dostopa za eno mitološko osebo ali bitje

Imenu mitološke osebe ali bitja dodamo, ne glede na spol, kvalifikator v obliki [**pridevnik iz imena civilizacije, staroveške države, religije ali etnične pripadnosti**] mitološki lik.

Ahil, grški mitološki lik

NI Achilles, grški mitološki lik <latinščina>

NI Ahilleus, grški mitološki lik <grščina>
(oseba iz grške mitologije)

Herkul, rimski mitološki lik

NI Hercules, rimski mitološki lik <latinščina>
(oseba iz rimske mitologije)

Garuda, hindujski mitološki lik

(ptici podobno bitje iz hindujske mitologije)

Pehtra baba, slovenski mitološki lik

NI Pehta, slovenski mitološki lik

NI Pehtra, slovenski mitološki lik
(ženski demon iz slovenske mitologije)

Če ime mitološke osebe ali bitja že vsebuje neki drugi dodatek, mu dodamo kvalifikator za mitološki lik brez navedbe civilizacije, religije ipd.

Agamemnon, mikenski kralj, mitološki lik

Dodatek za mitološki lik brez navedbe civilizacije, religije ipd. dodamo tudi imenu mitološke osebe ali bitja, ki je skupno dvema različnima mitologijama.

Feniks, mitološki lik

(sončna ptica iz egipčanske in grške mitologije, znana po grškem imenu)

2.1.1.2 Normativna točka za več mitoloških oseb ali bitij

Imenu skupine mitoloških oseb ali bitij dodamo kvalifikator v obliki [**pridevnik iz imena civilizacije, staroveške države, religije ali etnične pripadnosti**] mitološki liki.

Argonavti, grški mitološki liki

NI Argonautae, grški mitološki liki <latinščina>

NI Argonautai, grški mitološki liki <grščina>
(junaki iz grške mitologije)

Kentavri, grški mitološki liki

NI Centauri, grški mitološki liki <latinščina>

NI Kentauroi, grški mitološki liki <grščina>
(bitja iz grške mitologije s človeškim zgornjim delom telesa in konjskim trupom)

Opomba: Imena mitoloških ljudstev, plemen ipd., npr. Hiperborejci, Amazonke, obravnavamo kot občna imena. Kot občna imena obravnavamo tudi nekatere druge skupine mitoloških oseb ali bitij, npr. črti, kresniki, psoglavci, rojenice, vedomci, valkire.

2.1.2 Variantne točke dostopa

Dodamo variantne točke dostopa za oblike imena, ki jih nismo izbrali kot prednostno ime, vključno z oblikami imena v drugih jezikih.

2.1.3 Povezave

Vzpostavimo povezavo s širšim izrazom **Mitološki liki** ter širšim izrazom vrste [*Pridevnik iz imena civilizacije, (staroveške) države, širšega zemljepisnega območja, religije ali etnične skupine*] mitologija.

Ojdip, grški mitološki lik
ŠI Grška mitologija
ŠI Mitološki liki

2.1.4 Opombe

Dodamo kratko informativno opombo.

Jaga baba, slovanski mitološki lik
Hudobno, ženski podobno bitje s čarovniško močjo, ki nastopa v folklori nekaterih slovanskih narodov.

2.1.5 Razvrščanje po področjih

Dodamo ustrezne vrstilce UDK.

Polifem, grški mitološki lik
UDK 2 - verstva
UDK 94(3) - zgodovina staroveškega sveta
Kurent, slovenski mitološki lik
UDK 2 - verstva
UDK 39 - etnologija; folklor; etnične skupine

Reference: LCSHM: H1635 Gods and Mythological Figures / RAMEAU (7e éd): Personnages mythologiques, légendaires et fictifs (str. 100-102) ; Dieux et déesses (str. 116-118)

Viri

Monografske publikacije

Splošno

- Splošni religijski leksikon
- Veliki splošni leksikon

Grška in rimska imena

- Antična imena po slovensko / Bronislava Aubelj, 1997
- Antična mitologija / Bronislava Aubelj, 2006
- Kdo je kdo v antiki: mitologija, zgodovina, umetnost / Vladeta Janković, 2004